

ਸਿਵਲ ਫੁਟਕਲ ਇੰਦਰ ਦੇਵ ਦੁਆ ਅਤੇ ਆਰ ਐਸ ਨਰੂਲਾ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜੇ.ਜੇ.

ਮੰਗਾ ਅਤੇ ਹੋਰ, -ਪਟੀਸ਼ਨਰ

ਬਨਾਮ ਸੋਹਲੂ ਅਤੇ ਹੋਰ, —ਜਵਾਬਦਾਤਾ

1964 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਨੰ. 2509.

1965 ਮਈ, 13

ਪੰਜਾਬ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਐਕਟ, 1952 (1953 ਦਾ IV)— ਧਾਰਾ 6 (5), 13-0 ਅਤੇ 102—ਪੰਜਾਬ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਚੋਣ ਨਿਯਮ (1960)- ਨਿਯਮ 2(ਡੀ) ਅਤੇ 21—ਇਕ ਪੰਚ ਚੁਣੇ ਜਾਣ ਲਈ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪੰਚਾਂ ਦੀ - ਉਸਦੀ ਚੋਣ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ - ਕੀ ਸਾਰੇ ਪੰਚਾਂ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇ - ਪੰਚਾਂ ਦੀ ਚੋਣ - ਕੀ ਇੱਕ ਚੋਣ - ਚੋਣਾਂ ਨੂੰ ਹਲਕੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪਾਸੇ ਨਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ - ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਡਿਊਟੀ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਪੰਜਾਬ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 13-0 ਅਤੇ 102 ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਚੋਣ ਨਿਯਮ, 1960 ਦੇ ਨਿਯਮ 2 (ਡੀ) ਅਤੇ 21 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਪੰਚ ਦੀ ਚੋਣ ਹੈ। ਜਾਂ ਸਰਪੰਚ ਜਿਸਨੂੰ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧਿਆਏ II-A ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਚੋਣ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਕਰਨ ਦਾ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੇ ਆਪਣੀ ਚੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ, ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਚੁਣੇ ਜਾਣ ਲਈ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਾਰੇ ਪੰਚਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਇੱਕ ਚੋਣ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਜੇਕਰ ਇੱਕ ਪੰਚ ਦੀ ਚੋਣ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਚੋਣ ਲੜਨ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਤਾਂ ਦੂਜੇ ਪੰਚਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 13 -0 (1) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਸਿਰਫ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਚੋਣ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਕਰਨਾ ਹੈ ਜੇ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਚੁਣੇ ਜਾਣ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸੀ; ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਵਿਧਾਨਕ ਇਰਾਦਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਅਤੇ ਨਿਰਵਿਵਾਦ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਧੀਵਤ ਚੁਣੇ ਗਏ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੀ ਚੋਣ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ, ਜਿਸਦੀ ਚੋਣ ਕਿਸੇ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਦੁਆਰਾ ਖਰਾਬ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ, ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇਹ ਉਸਦੀ ਹਿੱਸੇ ਤੋਂ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਰਤੋਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਹੋਰ ਪੰਚਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਤਾਂ ਹੀ ਰੱਦ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੇਕਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹ ਪਤਾ ਲੱਗ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰਾਂ ਦੀ ਗਲਤ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਕਾਰਨ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਹੋਇਆ ਸੀ ਜੇ ਚੋਣ ਲੜਨ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਤਾਂ ਜੇ ਇਸਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 13-0 (1) (d) (i) ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾ ਸਕੇ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਚੋਣ ਰਾਜ ਅਤੇ ਵੋਟਰਾਂ ਦੇ ਨਜ਼ਰੀਏ ਤੋਂ ਇੱਕ ਮਹਿੰਗਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ: ਚੁਣੇ ਗਏ ਉਮੀਦਵਾਰ ਇਸ ਗੱਲ ਵਿੱਚ ਥੋੜ੍ਹੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਚੋਣ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਰੱਦ ਤੱਕ ਨਿੱਜੀ ਹਿੱਤਾਂ ਦਾ

ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਅਜਿਹੇ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਚੁਣੇ ਗਏ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਜੇ ਯੋਗ ਹਨ ਅਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਦੁਆਰਾ ਖਰਾਬ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਉਹਨਾਂ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਹਲਕੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਰੱਖੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਜੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਟਿਕਾਉ ਨਹੀਂ ਹਨ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਜਾਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲਾਂ ਤੋਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੋ ਵਿਰੋਧੀ ਪਹਿਲੂਆਂ, ਅਰਥਾਤ, ਚੋਣਾਂ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਅਭਿਆਸਾਂ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਰੱਖਣ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਸਹੀ ਸੰਤੁਲਨ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਫ਼ਕਵੇਂ ਅਤੇ ਨਾਕਾਫ਼ੀ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਚੋਣਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਹਲਕੇ ਜਾਂ ਬਹੁਤ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਟਾਲਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿਚ ਇਹ ਵਧੇਰੇ ਯੋਗ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰੇਗਾ ਜੇਕਰ ਚੋਣਾਂ ਨਵੇਂ ਸਿਰੇ ਤੋਂ ਕਰਵਾਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਜਾਂ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਲਈ ਕਿਉਂਕਿ ਅਪਣਾਉਣ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਕੋਈ ਗੰਭੀਰ ਨੁਕਸਾਨ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਕੋਰਸ. ਇੱਕ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਵਿਅਕਤੀ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਬਣੇ ਰਹਿਣ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਵੋਟਰਾਂ ਦੇ ਸਨਮਾਨਤ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਵਜੋਂ ਆਪਣੇ ਫਰਜ਼ਾਂ ਅਤੇ ਕਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਨਿਭਾਉਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਵੋਟਰ ਇਹ ਉਮੀਦ ਕਰਨ ਦੇ ਵੀ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ ਕਿ ਆਪਣੇ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਸਹੀ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਚੁਣੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸਖ਼ਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਆਧਾਰਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਇਸ ਚੋਣ ਨੂੰ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। .

19 ਮਾਰਚ, 1965 ਨੂੰ ਮਾਨਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਆਈ.ਡੀ. ਦੁਆ ਦੁਆਰਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਵਾਲ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਬੈਂਚ ਕੇਲ ਕੇਸ ਰੈਫਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਆਖਰਕਾਰ 13 ਮਈ, 1965 ਨੂੰ ਮਾਨਯੋਗ ਜਸਟਿਸ ਆਈ. ਡੀ. ਦੁਆ ਅਤੇ ਮਾਣਯੋਗ ਜਸਟਿਸ ਆਰ. ਐਸ. ਨਰੂਲਾ ਦੀ ਇੱਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਕੇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਅਤੇ 227 ਦੇ ਅਧੀਨ ਪਟੀਸ਼ਨ, 18 ਸਤੰਬਰ, 1964 ਦੇ ਹੁਕਮ, ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ, ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਢੁਕਵੀਂ ਰਿੱਟ, ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਪ੍ਰਿਸਿਕ੍ਰਾਈਬ ਅਥਾਰਟੀ, ਮਿਤੀ 18 ਸਤੰਬਰ, 1964 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਰਿੱਟ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ।

ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਰਜਿੰਦਰ ਸੱਚਰ ਅਤੇ ਰਜਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਛਿੱਬਰ ਐਡਵੋਕੇਟ ਸਨ।

ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ ਆਨੰਦ ਸਰੂਪ, ਐਡਵੋਕੇਟ, ਅਤੇ ਜੇ.ਐਨ. ਕੋਸ਼ਲ, ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ।

ਡੀ ਬੀ ਦੇ ਹੁਕਮ

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਫੈਸਲਾ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ-

ਦੁਆ, ਜੇ.—ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਅਤੇ 227 ਦੇ ਅਧੀਨ ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨ 19 ਮਾਰਚ, 1965 ਦੇ ਮੇਰੇ ਸੰਦਰਭ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ।

ਇਹ ਵਿਵਾਦ 4 ਜਨਵਰੀ 1964 ਨੂੰ ਪਿੰਡ ਕੁਰਲਾਂ ਦੀ ਗ੍ਰਾਮ ਸਭਾ ਦੀ ਹੋਈ ਕਾਰਜਕਾਰਨੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਯਾਨੀ ਪੰਚਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਪੈਦਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਜੀਲਾ ਸਿੰਘ, ਮੰਗਾ, ਨੇਕੀ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਮੰਗਾ, ਦੇਵਤੀਆ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਰਣਜੀਤ ਅਤੇ ਚਤਰਾ ਨੂੰ ਚੁਣਿਆ ਹੋਇਆ ਐਲਾਨਿਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਹਿਲਾਦੇ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਸੋਹਲੂ ਨੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸਿੰਘ ਦੀ ਚੋਣ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ, ਜਿਸਦਾ ਜਨਮ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਅਨੁਸਾਰ 1 ਨਵੰਬਰ, 1941 ਨੂੰ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਚੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਉਹ 22 ਸਾਲ ਅਤੇ ਕੁਝ ਮਹੀਨੇ ਦਾ ਸੀ। 25 ਸਾਲ ਤੋਂ ਘੱਟ ਉਮਰ ਦੇ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਉਹ ਪੰਜਾਬ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਐਕਟ (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਐਕਟ ਵਜੋਂ ਵਰਣਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਚੁਣੇ ਜਾਣ ਲਈ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6(5)(ਏ) ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 173 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 18 ਸਤੰਬਰ, 1964 ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਅਥਾਰਟੀ (ਇਲਾਕਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ) ਇਸ ਨਤੀਜੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੀ ਕਿ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਤੀ 3 ਜਨਵਰੀ, 1964 ਨੂੰ ਜਿਲਾ ਸਿੰਘ ਦੀ ਉਮਰ 25 ਸਾਲ ਤੋਂ ਘੱਟ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਚੋਣ ਲੜਨ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੇ ਗਏ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6(5)(a) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪੰਚ ਦੇ ਦਫ਼ਤਰ ਦਾ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੱਖਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਵਾਪਸ ਆਏ ਸਾਰੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਾਇਆ: -

“ਸੋਹਲੂ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਮੁੱਦਾ ਨੰਬਰ 1 ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਹੋਣ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਗ੍ਰਾਮ ਸਭਾ ਦੇ ਪੰਚਾਂ ਵਜੋਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਜਿਲਾ ਸਿੰਘ ਆਦਿ ਦੀ ਚੋਣ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਆਧਾਰ ਹਨ, ਕੁਰਲਨ, ਅਤੇ ਮੈਂ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਆਰਡਰ ਕਰਦਾ ਹਾਂ।

ਮੰਗਾ, ਦੇਵਤਾ ਦੇ ਪੁੱਤਰ, ਰਣਜੀਤ, ਮਰਹਮਾ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਅਤੇ ਚਤਰਾ, ਪਾਂਸੀ ਦੇ ਪੁੱਤਰ, ਦੁਆਰਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਹੁਕਮ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇਸ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਹ ਸਿਰਫ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸਿੰਘ ਦੀ ਚੋਣ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਅਥਾਰਟੀ ਕੋਲ ਹੋਰ ਵਾਪਸ ਆਏ ਪੰਚਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਲੋੜੀਂਦੀ ਰਿੱਟ ਜਾਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ, ਪੈਰਾ 11 ਵਿੱਚ ਇਹ ਤਜਵੀਜ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸਿਰਫ ਜਵਾਬਦੇਹ ਜਿਲਾ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਅਯੋਗ ਠਹਿਰਾਉਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸੀ। ਆਦੇਸ਼, ਇਸ ਲਈ, ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਨਾਲ ਇਕਸਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਸ ਨੂੰ ਸਬੂਤ ਅਤੇ ਕੇਸ ਦੀ ਦਲੀਲ ਦੁਆਰਾ ਸਮਰਥਤ ਹੈ। ਪੈਰਾ 12 ਵਿੱਚ, ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਇਹ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਵਿਸਤਾਰਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਹਰ ਪੰਚ ਦੀ ਆਪਣੀ ਯੋਗਤਾ ਅਤੇ ਅਯੋਗਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪੰਚਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਦੀ ਅਯੋਗਤਾ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਦੂਜੇ ਪੰਚਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਨੂੰ ਅਯੋਗ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਲਾਕਾ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਿਟਰਨ ਵਿੱਚ, ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਪੈਰਿਆਂ ਦਾ ਜਵਾਬ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ: -

“ਇਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕਿ ਜ਼ਿਲਾ ਸਿੰਘ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਪੰਚਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਨੂੰ ਸੋਹਲੂ ਨੇ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਸੀ, ਫਿਰ ਵੀ

ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਜ਼ਿਲਾ ਸਿੰਘ ਨਾਲ ਆਪਸ ਵਿਚ ਜੁੜੀ ਹੋਈ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖਦਿਆਂ 18 ਸਤੰਬਰ, 1964 ਦਾ ਹੁਕਮ, ਇਸ ਲਈ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਇਜ਼ ਹੈ। ਇਸ ਰਿਟਰਨ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੀ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਿਲਾ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਗਲਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਚੋਣ ਲੜਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਇਸ ਤੱਥ ਨੇ ਗ੍ਰਾਮ ਸਭਾ ਦੀਆਂ ਪੰਚਾਂ ਦੀ ਸਮੁੱਚੀ ਚੋਣ ਨੂੰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਜਿਲਾ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਰਜ ਹੈ ਕਿ ਪਿੰਡ ਕੁਰਲਾਂ ਦੇ ਪੰਚਾਂ ਦੀ ਸਮੁੱਚੀ ਚੋਣ ਨੂੰ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਰਾਹੀਂ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਅਥਾਰਟੀ ਦਾ ਹੁਕਮ ਜਾਇਜ਼ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰੇ ਪੰਚਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਲਈ ਹਲਕਾ ਇੱਕ ਹੋਣ ਅਤੇ ਚੋਣ ਇੱਕ ਹੀ ਗੈਰ-ਤਬਦੀਲੀ ਵੋਟ ਨਾਲ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣਾ ਅਸੰਭਵ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਵਾਪਸ ਆਏ ਉਮੀਦਵਾਰ ਕੌਣ ਹੋਣਗੇ। ਪੰਚ ਚੁਣੇ ਗਏ ਉਮੀਦਵਾਰ ਮੈਦਾਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਪੰਚ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਚੋਣ ਲੜਨ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਅਥਾਰਟੀ ਲਈ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਤਰੀਕਾ ਸੀ ਕਿ ਸਾਰੀ ਚੋਣ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖ ਕੇ ਨਵੀਂ ਚੋਣ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ, ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਲਈ ਪੰਚਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਇਕ ਅਤੇ ਅਵਿਭਾਗੀ ਹੈ। ਪੂਰੀ ਚੋਣ ਖੜ੍ਹੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਸਮੁੱਚੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਡਿੱਗਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

ਇਸ ਲਈ ਛੋਟਾ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਜ਼ਿਲਾ ਦੀ ਉਮਰ 25 ਸਾਲ ਤੋਂ ਘੱਟ ਹੋਣ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਚੋਣ ਨੂੰ ਇਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੂਰੀ ਚੋਣ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਕਰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6(5)(ਏ) ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਸਭਾ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਜੋ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਵਜੋਂ ਚੁਣੇ ਜਾਣ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਉਹ ਸਰਪੰਚ ਜਾਂ ਪੰਚ ਬਣਨ ਲਈ ਚੋਣ ਲੜਨ ਜਾਂ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 173 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਕਿਸੇ ਰਾਜ ਦੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਸੀਟ ਭਰਨ ਲਈ ਚੁਣੇ ਜਾਣ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਸਦੀ ਉਮਰ 25 ਸਾਲ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਧਾਰਾ 13-ਬੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਐਕਟ ਦੇ ਚੈਪਟਰ II-ਏ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਸਰਪੰਚ ਜਾਂ ਪੰਚ ਦੀ ਚੋਣ ਨੂੰ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਬੁਲਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਸੈਕਸ਼ਨ 13-ਸੀ (1) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਸਭਾ ਦਾ ਕੋਈ ਮੈਂਬਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 13-0 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਇੱਕ ਜਾਂ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਨਿਰਧਾਰਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸਰਪੰਚ ਵਜੋਂ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਚੋਣ ਵਿਰੁੱਧ ਲਿਖਤੀ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਜਾਂ ਪੰਚ। ਸੈਕਸ਼ਨ 13-ਡੀ (1) ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 13-ਓ ਵਿੱਚ ਚੋਣ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖਣ ਦੇ ਆਧਾਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਇੱਥੇ ਉਪ ਧਾਰਾ (1) ਧਾਰਾਵਾਂ (ਏ) ਅਤੇ (ਡੀ) (i) ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇੱਥੇ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ: -

“13-0(1) ਜੇਕਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਅਥਾਰਟੀ ਦੀ ਰਾਏ ਹੈ: -

(a) ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਚੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ, ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਵਿਅਕਤੀ "ਇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਚੁਣੇ ਜਾਣ ਲਈ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਜਾਂ ਅਯੋਗ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ; ਜਾਂ

* * * * *

(ਅ) ਕਿ ਹੁਣ ਤੱਕ ਚੋਣ ਦੇ ਨਤੀਜੇ, ਜਿਥੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਭੌਤਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਇਆ ਹੈ: -

(i) ਕਿਸੇ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਨੂੰ ਗਲਤ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਕੇ।

* * * * *

ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਅਥਾਰਟੀ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਚੋਣ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖ ਦੇਵੇਗੀ।"

ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਚੋਣ ਨਿਯਮ, 1960 ਦਾ ਨਿਯਮ 2 (ਡੀ) (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਿਯਮਾਂ ਵਜੋਂ ਵਰਣਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ) ਚੋਣ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਅਦਲਤੀ ਪੰਚਾਇਤ ਦੇ ਪੰਚ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਪੰਚ ਦੀ ਚੋਣ ਜਾਂ ਸਭਾ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਦੀ ਚੋਣ ਅਤੇ ਨਿਯਮ 21 ਦੱਸਦਾ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਕਿ ਚੋਣ ਗੈਰ-ਤਬਦੀਲੀ ਵੋਟਾਂ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਹੋਈ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 102 ਪੰਚਾਂ ਨੂੰ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰਨ ਅਤੇ ਹਟਾਉਣ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਆਦਿ। ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਜਾਂਚ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਧਾਰਾ 6(5) ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੰਚ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਲਈ ਉਚਿਤ ਸਮਝੇ। ਇਹਨਾਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਪੜ੍ਹਨਾ ਹੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੁਝਾਅ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਪੰਚ ਜਾਂ ਸਰਪੰਚ ਦੀ ਚੋਣ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੇ ਚੈਪਟਰ II-A ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਚੋਣ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਕਰਨ ਦਾ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੇ ਉਸ ਦੀ ਚੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਚੁਣੇ ਜਾਣ ਲਈ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਿਲਾ ਸਿੰਘ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਪੰਚਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਕਰਨ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਣ ਲਈ, ਨਿਰਧਾਰਤ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਣਾ ਪਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਕਾਰਨ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਜਿਲਾ ਸਿੰਘ ਦੇ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 13-ਓ (ਐਲ)(ਡੀ)(i) ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਹੁਣ ਸੋਹਲੂ ਵੱਲੋਂ ਨਾ ਤਾਂ ਚੋਣ ਵਿੱਚ ਕੇਸ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਇਸ ਕੇਸ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਕੋਈ ਖੋਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਕਨੂੰਨ ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ 'ਤੇ, ਇਸਲਈ, ਦੇਸ਼ਬੱਧ ਆਦੇਸ਼ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਗੰਭੀਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਦ੍ਰਿੜਤਾ ਨਾਲ ਦਾਗੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ।

ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ, ਇਹ ਬਹੁਤ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰੇ ਪੰਚਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਇੱਕ ਹਲਕੇ ਤੋਂ ਸੀ ਅਤੇ ਹਰੇਕ ਵੋਟਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਬੈਲਟ ਪੇਪਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਸਾਰੀ ਚੋਣ ਨੂੰ ਇੱਕ ਚੋਣ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਤੇ, ਇਸਲਈ, ਜੇਕਰ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਦੀ ਚੋਣ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਹੀ ਸਾਰਿਆਂ ਦੀ ਚੋਣ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ। ਇਸ ਸਪੁਰਦਗੀ ਲਈ ਸੁਰੱਦਰ ਨਾਥ ਖੋਸਲਾ, ਬਨਾਮ ਐਸ. ਦਲੀਪ ਸਿੰਘ (1) ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇੱਕ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਹੇਠ ਦਿੱਤੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ:-

“ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਇਹ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਮੰਨ ਕੇ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਵੱਲੋਂ ਚੋਣ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰਨਾ ਜਾਇਜ਼ ਸੀ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਜਨਰਲ ਸੀਟ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਸਮੁੱਚੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਚੋਣਾਂ ਨੂੰ ਟਾਲਣ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ

ਲਈ, ਦੂਜੀ ਚੋਣ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਵੱਖ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਪਰ ਸੈਕਸ਼ਨ 100 ਵਿਚ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੀ ਰਾਏ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿਚ ਸੀ, ਕਿ ਚੋਣ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਦੇ ਗਲਤ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਨਾਲ ਭੌਤਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਏ ਸਨ, "ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਚੋਣ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰੇਗਾ।" ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਚੋਣ ਦੇਹਰੀ ਸੀਟਾਂ ਵਾਲੇ ਹਲਕੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਅਨਿੱਖੜਵਾਂ ਸੰਪੂਰਨ ਸੀ, ਜੇਕਰ ਇਸਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਚੋਣਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਕਰਨ ਲਈ ਜਾਇਜ਼ ਸੀ। "

ਦਲੀਲਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਐਕਟ ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਧਾਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਗਲਤ ਆਦੇਸ਼ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਸ ਤੋਂ ਸਮਰਥਨ ਮੰਗਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਸੁਰੱਦਰ ਨਾਥ ਖੇਸਲਾ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬਦੇਹ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਚੋਣਾਂ ਫਰਵਰੀ, 1954 ਵਿੱਚ ਹੋਈਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਜੋ ਉਸਾਰੀ ਲਈ ਡਿੱਗ ਗਈ ਸੀ, ਉਹ ਲੋਕ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਐਕਟ, 1951 ਦੀ ਧਾਰਾ 100 ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ 1956 ਦੇ ਐਕਟ, 27 ਦੁਆਰਾ ਸੋਧ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਖੜ੍ਹਾ ਸੀ। 100, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਉਦੋਂ ਖੜ੍ਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਪਰੋਕਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਇਸਦਾ ਅਰਥ ਕੱਢਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਇੱਥੇ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਸਾਡੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਢੁਕਵਾਂ ਹੈ, ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ:-

"100. ਚੋਣਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਆਧਾਰ।- (1) ਜੇਕਰ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੀ ਰਾਏ ਹੈ-

- (ਏ)* * * * * , ਜਾਂ
- (ਬੀ)* * * * * , ਜਾਂ

(ਸੀ) ਕਿ ਚੋਣ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਨੂੰ ਗਲਤ ਸਵੀਕਾਰ ਜਾਂ ਅਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਨਾਲ ਭੌਤਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਕੋਈ ਵੀ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਚੋਣ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰੇਗਾ।

* * * * *

ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਇਸ ਉਪਬੰਧ ਨੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ 'ਤੇ ਚੋਣ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਲਗਾਈ ਹੈ ਜੇਕਰ ਇਹ ਰਾਏ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਚੋਣ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਕਿਸੇ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਨੂੰ ਗਲਤ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਜਾਂ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਨਾਲ ਭੌਤਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਏ ਸਨ। ਇਸ ਉਪਬੰਧ ਅਤੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 13-0 (1) (a) ਅਤੇ (d) (i) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਸਾਫ਼-ਸਾਫ਼ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਦੋ ਉਪਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚ ਵਰਤੀ ਗਈ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਵਿੱਚ ਸਪਸ਼ਟ ਅੰਤਰ ਨੂੰ ਸਾਹਮਣੇ ਲਿਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ 13-ਓ (1) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਸਿਰਫ਼ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਚੋਣ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਜੋ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਚੁਣੇ ਜਾਣ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਵਿਧਾਨਕ ਇਰਾਦਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਅਤੇ ਨਿਰਵਿਵਾਦ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਚੁਣੇ ਗਏ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੀ ਚੋਣ, ਜਿਸਦੀ ਚੋਣ ਕਿਸੇ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਦੁਆਰਾ ਖਰਾਬ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ, ਅਜਿਹਾ ਕਰਨਾ ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਸੱਤਾ ਦੀ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਹਥਿਆਈ ਹੋਵੇਗੀ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਅਨੁਪਾਤ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਲਈ ਕੋਈ ਸਹਾਇਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਚੋਣਾਂ ਰਾਜ ਅਤੇ ਵੋਟਰਾਂ ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਤੋਂ ਇੱਕ ਮਹਿੰਗਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ: ਚੁਣੇ ਗਏ

ਉਮੀਦਵਾਰ ਥੋੜ੍ਹੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਦੇ ਹਨ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਚੋਣਾਂ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਵਿੱਚ ਨਿੱਜੀ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਨੇੜੇ ਕੀ ਹੈ। . ਅਜਿਹੇ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਚੁਣੇ ਗਏ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਚੋਣ, ਜੋ ਯੋਗ ਹਨ ਅਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਹਲਕੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਜੋ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਟਿਕਾਊ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਇਸ ਪਹਿਲੂ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਿਰਧਾਰਤ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ 'ਤੇ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਸਾਡੀ ਜਮਹੂਰੀ ਸਥਾਪਨਾ ਇੱਕ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਮਜ਼ਬੂਤ, ਕੁਸ਼ਲ ਅਤੇ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਹੈ, ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਸੁਭਾਅ ਬਾਰੇ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਬੁਨਿਆਦੀ ਉਦੇਸ਼ ਬਾਰੇ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਣੂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਚੋਣਾਂ ਕਿਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ: ਉਹਨਾਂ ਤੋਂ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨਾਲ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸਹੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਦੋ ਵਿਰੋਧੀ ਪਹਿਲੂਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸੰਤੁਲਨ, ਅਰਥਾਤ, ਚੋਣਾਂ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਅਭਿਆਸਾਂ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਰੱਖਣਾ, ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਢੁਕਵੇਂ ਅਤੇ ਨਾਕਾਫੀ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਚੋਣਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਹਲਕੇ ਜਾਂ ਬਹੁਤ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਨਾ ਰੱਖਣਾ, ਸਿਰਫ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਾਪਸੀ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰੇਗਾ। ਜੇਕਰ ਚੋਣਾਂ ਨਵੇਂ ਸਿਰੇ ਤੋਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਜਾਣ ਤਾਂ ਵਧੇਰੇ ਯੋਗ ਉਮੀਦਵਾਰ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਕੋਰਸ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਣ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਕੋਈ ਗੰਭੀਰ ਨੁਕਸਾਨ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

ਇੱਕ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਵਿਅਕਤੀ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਬਣੇ ਰਹਿਣ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਵੋਟਰਾਂ ਦੇ ਸਨਮਾਨਤ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਵਜੋਂ ਆਪਣੇ ਕਰਤੱਵਾਂ ਅਤੇ ਕਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਨਿਭਾਉਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਵੋਟਰ ਇਹ ਉਮੀਦ ਕਰਨ ਦੇ ਵੀ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ ਕਿ ਆਪਣੇ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਸਹੀ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਚੁਣੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਸ ਚੋਣ ਨੂੰ ਸਖ਼ਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਆਧਾਰਾਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। . ਇਸ ਪਹਿਲੂ ਨੂੰ ਸਬੰਧਤ ਸਾਰੇ ਤਿਆਰੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਮਾਨਤਾ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਅਤੇ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਸੌਂਪੇ ਗਏ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸਿੱਖਿਅਤ ਅਤੇ ਸੂਚਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਢੁਕਵੇਂ ਕਦਮ ਚੁੱਕੇ ਜਾਣਗੇ।

ਮੇਰੇ ਦੁਆਰਾ ਲਏ ਗਏ ਵਿਚਾਰ 'ਤੇ, ਬਾਰ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕੁਝ ਹੋਰ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿੱਚ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣਾ ਬੇਲੋੜਾ ਹੈ: ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਸਲਾਹ ਲਈ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਵਿੱਚ ਨੋਟ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹਾਂ: -

ਵਸ਼ਿਸਟ ਨਰਾਇਣ ਸ਼ਰਮਾ, ਬਨਾਮ ਦੇਵ ਚੰਦਰ, ਆਦਿ, (2) ਬੂਟਾ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਇਤਬਰ ਸਿੰਘ, 24 ਨਵੰਬਰ, 1954 ਨੂੰ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਨੰਬਰ 34 ਦਾ ਫੈਸਲਾ (3), ਮਿਲਕਾ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਹਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ, ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਨੰ. 1965 ਦਾ 149, 3 ਮਾਰਚ, 1965 (4) ਹਰੀ ਰਾਮ ਬਨਾਮ ਹੰਸ ਰਾਜ, 1964 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਨੰਬਰ 902, 20 ਨਵੰਬਰ, 1964 ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਹੋਇਆ (5) ਅਤੇ ਹੁਕਮ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਰਾਮ ਨਰਾਇਣ ਸਿੰਘ, ਐਲ.ਪੀ.ਏ. ਨੰ. 291 -20 ਅਪ੍ਰੈਲ 1965 ਨੂੰ ਦੁਲਟ ਅਤੇ ਮਹਾਜਨ ਜੇਜੇ ਦੁਆਰਾ 1965 ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰੇ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨ ਸਫਲ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਅਣਗੌਲੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਜ਼ਿਲਾ ਸਿੰਘ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸਫਲ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖਦੀ ਹੈ।

ਇਸ ਲਈ ਸ਼ੁੱਧ ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਲਾ ਸਿੰਘ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਚੰਗੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਕੇਸ ਦੀਆਂ ਅਜੀਬ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ, ਇਹਨਾਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੇ ਖਰਚੇ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਹੁਕਮ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

(1) A.I.R. 1957 S.C. 242.

(2) A.I.R. 1954 S.C. 513.

(3) A.I.R. 1955 N .U .C . (Pb.) 4927.

(4) 1965 P.L.R. Short Note No. 49.

(5) 1965 P.L.R. Short Note No. 16.

Mandeep Kaur

(Translator)

ਡਿਸਕਲੇਮਰ: ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।